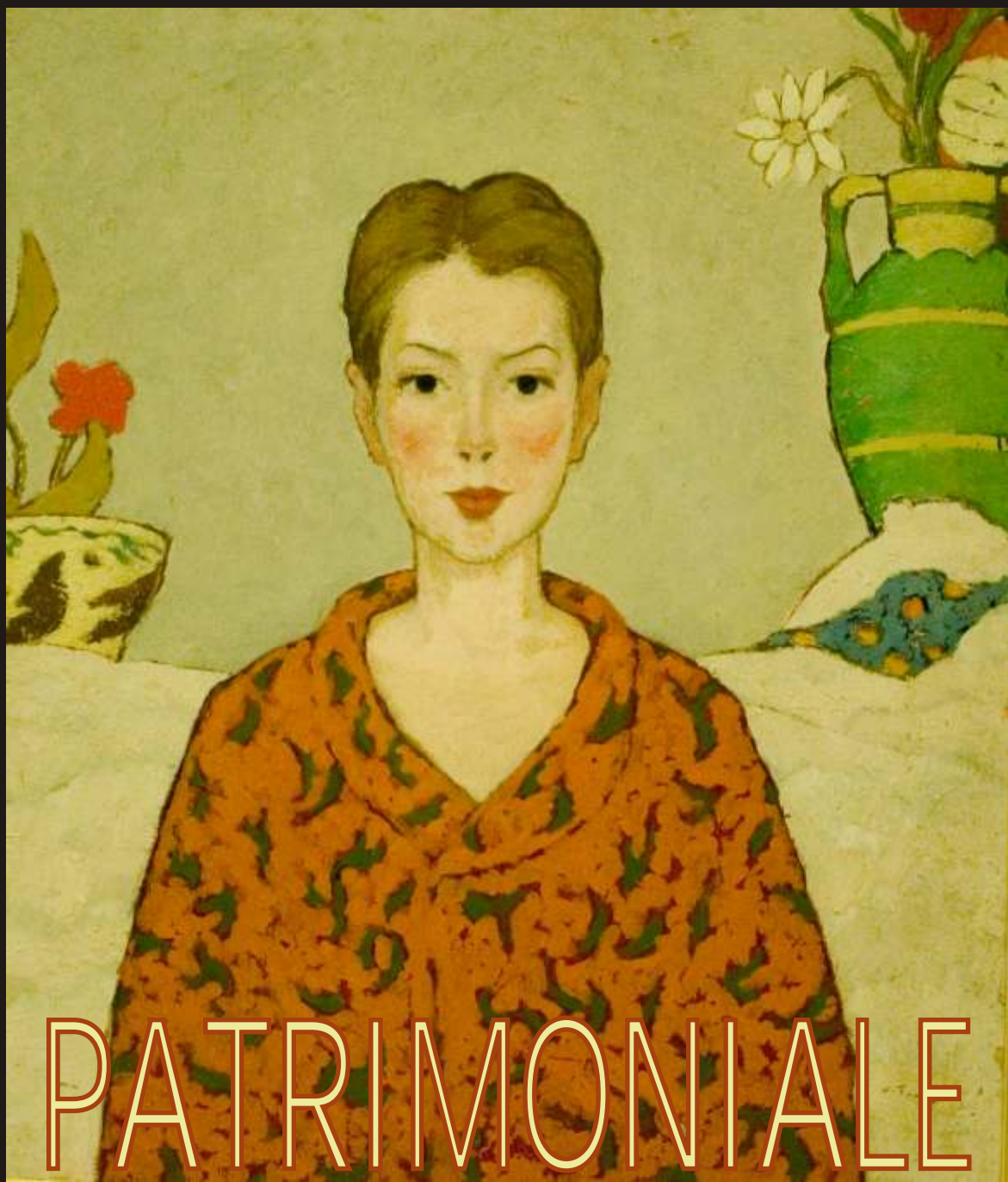

MUZEUL DE ARTĂ VIZUALĂ
I DOOR I

PATRIMONIALE

Coperta 1: Nicolae Tonitza - Portret de băiat
Coperta 2: Ion Țuculescu - Troi?e încercuite

VALORI PATRIMONIALE

DE LA NICOLAE GRIGORESCU LA ION TUCULESCU

Actuala expoziție reprezintă o selecție și o cercetare a patrimoniului Muzeului de Artă Vizuală începută de mine încă din 1975 și definită ulterior.

Ea aduce o atitudine nouă față de un ansamblu de lucrări care pot fi integrate mai amplu în circuitul destinat publicului.

Expoziția este o propunere, mai mult decât atât, este un argument, pentru extinderea secției de artă modernă românească, în cadrul Muzeului de Artă Vizuală, cu valori pe care timpul nu le-a erodat ci, dimpotrivă, le-a reconfirmat.

Granita dintre artă modernă și cea contemporană românească poate fi reconsiderată, deoarece chiar termenul de “contemporan” capătă treptat semnificații inedite și sedimentează noțiuni noi.

Între generația artiștilor din secolul al XIX-lea, a artiștilor interbelici și a celor afirmați la mijlocul secolului XX pot fi identificate filoane de legătură, corespondente mai strănse decât se considera în mod obișnuit și ele constituie repere cristalizate adesea, într-un mod inedit, de artă contemporană românească.

Dincolo de particularitățile epocilor, a stilurilor sau a curentelor, într-o astfel de corelare pe simezele aceluiasi muzeu devine vizibil, totodată, un liant major al creației românești și anume acela al apartenenței noastre la aria amplă a spiritualității europene, expoziția fiind o invitație de a descifra și din această perspectivă demersul creatorilor români.

Mariana Tomozei Cocos
Critic de Artă

VALORI PATRIMONIALE MUZEUL DE ARTĂ VIZUALĂ GALA I 2005

Este cunoscut faptul că Muzeul de Artă Vizuală Gala I s-a lansat în peisajul cultural al României ca un unicat.

Unicat prin non-alan, prin interactivitatea manifestărilor.

Nu în ultimul rând patrimoniul de înuturi în permanență îmbogățit prin diverse forme, subliniază activitatea în locul pe care Muzeul de Artă Vizuală din Gala I îl deține în ambientul cultural al începutului de mileniu III.

Pe lângă experimente, tabere, simpozioane, happening, iată că Mariana Cocos propune o clasică retrospectivă a artei moderne românești. Este firescul unui excurs muzeal care vine să sublinieze încă o dată noțiunea de MUZEUL DE ARTĂ VIZUALĂ.

Nu numai experimentele și prezentările într-o manieră științifică, subliniind diversele abordări stilistice ale demersului plastic. De la Nicolae Grigorescu – până la Ion Tuculescu, ajungem în logica circuitului expozițional, la expozițiile de accent neconvențional care nu îți pot găsi rădăcinile decât în mamele noastre.

Ceea ce a început Mariana Cocos în 1975, se transpune acum într-o expunere logic susținută de acuratețea profesionalismului.

Catalogul, selecția subiectelor realizate de curatorul expoziției, plasează din nou Muzeul de Artă Vizuală acolo unde de drept îi este locul.

ÎN TOP.

Dan Basarab Nanu
Director
Muzeul de Artă Vizuală Gala I

Secolul al XIX-lea a însemnat pentru arta românească o perioadă de recuperare a decalajului față de Occident, prin asimilarea elementelor stilistice specifice acestuia și renunțarea la cele de tip medieval. Rolul portretistilor străini sau români care au lucrat în prima jumătate a secolului a fost important în formarea noului gust în artă. Ei au creat contextul, ambianța culturală unde s-a afirmat Theodor Aman (1831-1891), prima personalitate autentică în domeniul artelor plastice și primul organizator al vieții artistice românești (înființarea Academia de Arte Frumoase, Pinacoteca și Salonul Oficial din București). La Iași, viața artistică are drept promotori pe Gh. Panaiteanu Bardasare (1816- 1900) și pe nepotul său, Emanoil Bardasare (1850-1935).

Sincronizarea cu tendințele novatoare ale picturii de plein-air apuseane o creează însă Nicolae Grigorescu (1838-1907). Dintre cele cinci peisaje aflate în colecția muzeului remarcăm în special “Casa în pădure” și “Peisaj din Franța” care, în spiritul școlii de la Barbizon, cultivă pictura de plein-air; lucrările captează privirea datorită rafinamentului cromatic și datorită sugerării spațiului, jocului nuanțat al luminii și virtuozității pensulei. Alți artiști din epocă preiau înnoirile aduse de pictura lui Grigorescu, transformând astfel peisajul artistic al începutului de secol (G.D. Mirea, Arthur Verona, Hipolit Strâmbu).

Prima jumătate a secolului XX, dar în special perioada interbelică se constituie într-o fericită împlinire a spiritualității românești și în domeniul artelor plastice. Theodor Pallady (1871-1956) și Gheorghe Petrascu (1872-1949), personalități proeminente în această epocă, exprimă universuri diferite: primul, o lume a armoniei și echilibrului, transpusă în tonalități luminoase și rafinate, iar cel de-al doilea concepe o pictură a prețiozităților cromatice, adânci, senzoriale, vibrante.

Prestigios profesor la Academia de Artă din București și organizator al vieții noastre artistice, Camil Ressu (1880- 1962) impune lecția majoră a construcției bazată pe un desen de tinută clasică. Muzeul de Artă Vizuală deține una dintre primele proiecte ale binecunoscutei lucrări “Înmormântare la țară”, datând din 1911. În această compoziție sau în lucrarea “La semănat” rigurozitatea și expresivitatea desenului și a formei se îmbină cu simțul decorativ al compoziției și cu observația realistă.

“Taranci din Saliste” și “Tiganci din Dobrogea” de Stefan Dimitrescu (1886-1933), lucrate în anii '20, sunt apreciate pentru forța caracterelor umane portretizate cu mijloace proprii spațiului sau plastic, ritmat de planurile cromatice. Nicolae Tonitza (1884-1940) – membru al “Grupului celor 4”, ca și Stefan Dimitrescu – este reprezentat în expoziție de “Portretul de băiat”, lucrare ce se distinge prin prospețimea expresiei și culorii.

Format în mediul cu orientări postcezanniene din Parisul începutului de secol, Iosif Iser (1881-1938) subliniază în lucrările sale plasticitatea volumelor masive ("Nud"), evidenționate pe lângă meșteșugurile, conferind culorii un rol constructiv ("Balerina").

Ceva din experiența cezanniană reține și Nicolae Dărcu (1883-1959) în lucrările lui unde domină totuși o tehnică impresionistă așa cum o arată și cele două piese din colecția muzeului ("Santa Maria- Veneția" și "Casa la țară"). Într-un impresionism de largă accepție se încadrează opera lui Lucian Grigorescu (1894-1965); peisajele sau naturile lui moarte au o exuberanță cromatică și o spontaneitate a pensulei care dau o vitalitate inconfundabilă compozițiilor sale ("Natură moartă cu pepene galben", "Strada", etc.).

Dintre peisagiștii consacrați ale celor două opere le întâlnim în patrimoniul muzeului, nu-i putem uita pe Jean Al. Steriadi (1880-1956), Vasile Popescu (1891-1944), Ștefan Popescu (1872-1948) sau Marius Bunescu (1881-1971), ale căror lucrări se disting prin echilibrul maselor cromatice dar și prin sensibilitatea și forța evocatoare a ansamblului.

Avangarda românească din primele decenii ale secolului XX este reprezentată de numele lui Victor Brauner (1903-1966), Marcel Iancu (1895-1984), Hans Mattis Teutsch (1884-1960), Corneliu Mihăilescu (1887-1965), M.H. Maxy (1895-1973), Milița Petrașcu (1892- 1976) și Irina Codreanu (1896- 1978).

"Portretul lui Ilarie Voronca" de Victor Brauner, realizat la 22 de ani este conceput în manieră cubistă și transmite tumultul propriu unui început de drum, prefigurând însă și siguranța viitoare a evoluției artistului care, după 1930, se va afirma în mediul parizian printre promotorii celui de-al doilea val al suprarealismului. Un alt nume important al avangardei europene, Marcel Iancu - unul dintre fondatorii mișcării Dada, în cadrul Grupului de inițiativă de la Zürich- este autorul unei compoziții pline de dezinvoltură în construcția geometrică a spațiului: "Jafa demolată". Suita de "Flori sufletești" ale lui Mattis Teutsch relevă în modul de concepție al formelor și culorilor, în semnificațiile simbolice ale lucrărilor sale certe afinități cu expresioniștii germani, alături de care a expus uneori. M. H. Maxy, una dintre cele mai active personalități ale avangardei românești, îmbină o tratare cubistă a formei și a spațiului cu elemente decorative ("Nud pe canapea verde"). Sintezele plastice din sculpturile Miliței Petrașcu și ale Irinei Codreanu dezvoltă filioane provenite din opera brâncușiană.

Un loc important îl ocupă în patrimoniul muzeului artiștii pe care-i putem evoca sub denumirea generică de "maestri clasici ai artei contemporane românești"; este vorba despre personalități afirmate deja înainte de al doilea război mondial, dar

Întâlnim la ei o diversitate de optiuni stilistice, de la ecouri ale postimpresionismului la tendinte expresioniste.

Pictura lui Henri H. Catargi (1894- 1976) îmbina un rationalism al organizarii spatiale cu semnificatii simboliste ale motivelor alese, înrudindu-se spiritual cu arta lui Pallady. Indiferent de genul abordat, lucrarile lui Catargi au o armatura pusa în evidenta de trasee compositionale clare, de alternanta a zonelor mari de culoare, egale, linistite, marcate pe alocuri de o pensulatie cu un dinamism temperat. Constructia clara a formelor si esalonarea planurilor, acordurile cromatice luminoase si retinute, de fresca, configureaza un univers al contemplatiei lucide.

Originar ca si alti mari creatori ai nostri din Oltenia, Dumitru Ghiata (1888- 1972), a transformat legatura afectiva cu locurile natale si cu creatia populara într-o întelegere subtila a naturii si a formei plastice; o viziune originala unde firescul si lipsa de ostentatie se imbina cu un evident simt al masurii. Motivele folclorice sunt mereu prezente în lucrarile sale si determina raporturi si stlizari decorative ale formelor si ale gamei cromatice. Formele sunt adesea modelate cezannian si capata o forta telurica datorita tonalitatilor grave si datorita texturii pastei. Dumitru Ghiata se numara printre primii artisti ce descopera frumusetile Dobrogei , asa cum se întâmpla în "Peisajul din Balcic" sau în "Peisajul marin", semnalate pentru expresivitatea lor si de literatura de specialitate.

Din opera lui Ion Tuculescu (1910-1962), Muzeul de Arta Vizuala detine o colectie reprezentativa pentru perioada folclorica si pentru cea totemica, din ultimii 6 ani de creatie ai artistului. Troite, copaci si ochi imensi, motivul cozii de paun, configureaza un spatiu magic, ca o revelatie mistica. O mare varietate compositionala caracterizeaza aceasta lume semi-abstracta, unde tensiunile dramatice sunt transferate din zona narativului si a psihologicului în cea a plasticii pure. Formele se ciocnesc, cresc pe suprafata, se multiplica vertiginos, investite cu forta unor personaje stranii de gestul încarcat de semnificatii al pictorului. În lucrari ca "Totem albastru" sau "Viziuni", artistul concentreaza o energie a arhetipalului, a unor trairi intense, transpuse în ardentele acorduri cromatice expresioniste.

Un rol important în configurarea artei românesti la mijlocul secolului XX l-a avut opera lui Corneliu Baba (1906-1997) si Alexandru Ciucurencu (1903-1977), cei doi maestri care au format câteva generatii de artisti contemporani, conturând tendinte bine individualizate în scoala româneasca de pictura. Arta lui Corneliu Baba sondeaza tulburatoarele adâncimi ale sufletului omenesc, folosind cu inepuizabila inventivitate procedee traditionale ale picturii, în timp ce Alexandru Ciucurencu valorifica in peisajele sale posibilitatile de expresie plastica ale culorii din perspectiva deschisa de postimpresi-

onism si de fovism.

O opera bogata, complexa, de o mare picturalitate a pasteii cromatice este cea a lui Rudolf Schweitzer- Cumpana (1886-1975), asa cum o arata si peisajele, naturile moarte sau compozitiile sale cu personaje aflate in expozitie.

Printre cei mai bine reprezentati artisti din patrimoniul muzeului se numara si Alexandru Phoebus (1899-1954) si Aurel Jiquidi (1896- 1962).Pastelurile, guasele si pictura lui Phoebus infatiseaza strazi din Bucurestiul de altadata, curti de mahala,colturi de parc ce reconstituie o lume apusa, cu nota ei de familiar si mister totodata. Un repertoriu imagistic apropiat abordeaza si desenele lui Aurel Jiquidi, punând însa accentul pe figura umana infatisata când caricatural, cand cu o nota de sentimentalism de liniile expresiv modulate.

Alaturi de pictura si grafica, câteva nume de prestigiu din domeniul sculpturii românești jaloneaza spatiul expozitional: Ion Georgescu (1856-1898), Oscar Spaethe (1875-1944), Dimitrie Paciurea (1873-1932), Ion Jalea (1887-1982), Cornel Medrea (1888-1964), Gheorghe Anghel (1904- 1966), Ion Irimescu (1903 – 2005), Gheza Vida (1913- 1980).

Constituindu-se într-o propunere pentru înfiintarea unei noi sectii, mai ample decât a fost gândita până acum, în cei 38 de ani de existenta ai Muzeului de Arta Vizuala (numit Muzeul de Arta Contemporana Româneasca până în 1990), expozitia ofera publicului întâlnirea cu piese mai rar expuse pe simeze, în aceasta noua conceptie, fiind astfel o ocazie de îmbogatire a “muzeului imaginar” al iubitorului de arta.

Mariana Tomozei Cocos
Critic de arta

NICOLAE GRIGORESCU
Casă în pădure
ulei pe lemn
24,5/45 cm, inv.744

NICOLAE GRIGORESCU
Peisaj din Franța
ulei pe lemn
23,5/33 cm, inv.746

NICOLAE GRIGORESCU
Casă la Câmpina
ulei pe lemn
21,2/35 cm, inv.747

NICOLAE GRIGORESCU
La arat
ulei pe lemn
22,5/35 cm, inv.743

GEORGE DEMETRESCU. MIREA
Portret de femeie
ulei pe pânză
50/41 cm, inv.750

HIPOLIT STRÂMBU
Portret de femeie
ulei pe carton
45/35 cm, inv.764

GHEORGHE PETRA^a CU
Casă din Dobrogea, 1914
ulei pe pânză,
35/52 cm, inv.754

GHEORGHE PETRA CU
Casa de la Nicorești
ulei pe placaj
27,5/35,5 cm, inv.3649

TEFAN DIMITRESCU
?igănci din Dobrogea
ulei pe carton
95/70 cm, inv.756

TEFAN DIMITRESCU

Taranci din Sali te
ulei pe carton
61,5/51 cm, inv.663

AUREL BAESU
Doi copii
ulei pe carton
32,5/46,5 cm, inv.765

AUREL BĂEȘU
? ezătoare
ulei pe carton
41,5/55,5 cm, inv.766

TEFAN POPESCU

Ruinele Hâr ovei
ulei pe carton
50/64 cm, inv. 474

JEAN AL. STERIADI

Peisaj din Dobrogea
ulei pe pânză
54/75 cm, inv.767

STEFAN POPESCU

Vâlcov

ulei pe pânză

50/66 cm, inv.666

OCTAV BĂNCILĂ
Cap de copil
ulei pe pânză
37,5/34,5 cm, inv.662

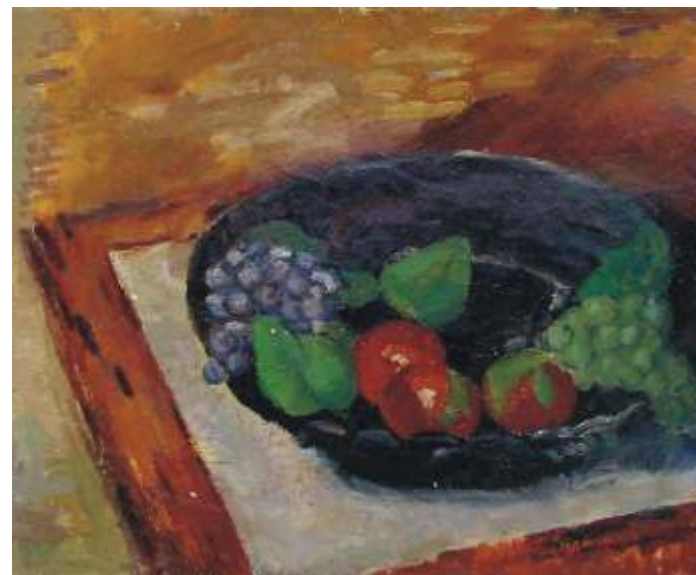
OCTAV BĂNCILĂ
Bătrân cu umbrelă
ulei pe pânză
62/38 cm, inv. 758

OCTAV BĂNCILĂ
Ceatarea Neamului, 1913
ulei pe pânză
80/80 cm, inv. 757

VASILE POPESCU
O casă din Dobrogea, 1921
ulei pe carton
50/40 cm, inv. 1515

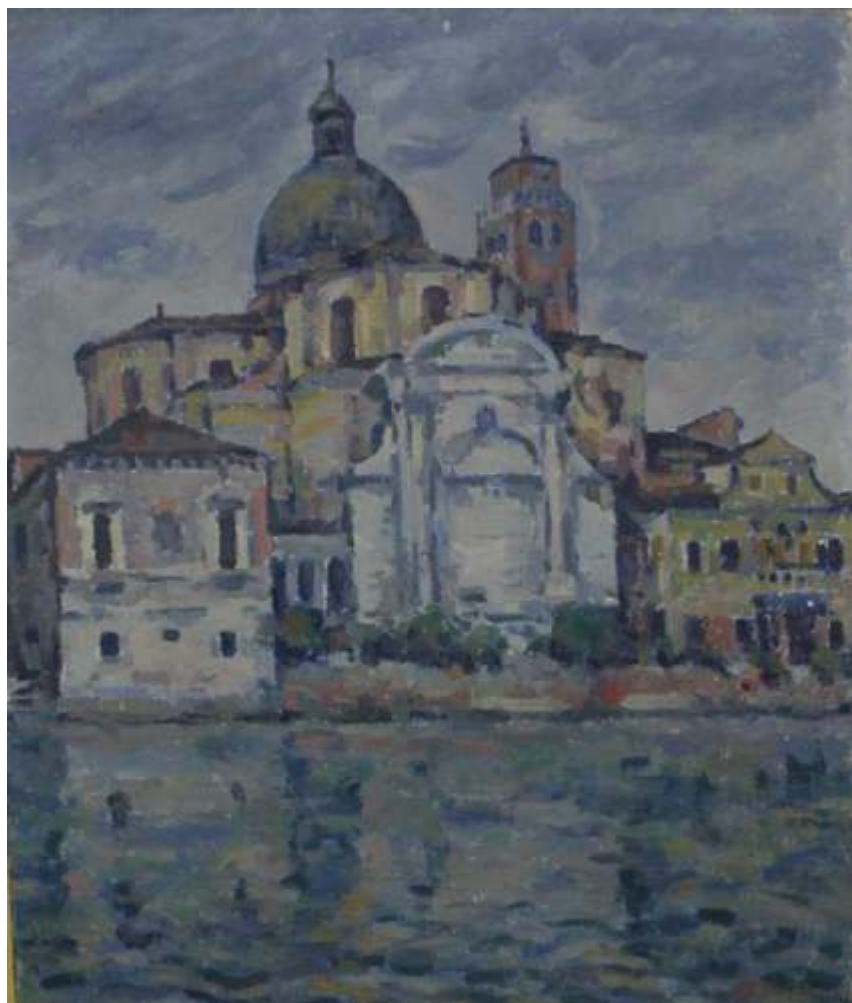

VASILE POPESCU
Natură moartă
ulei pe carton
49,5/51 cm, inv.1517

VASILE POPESCU
Peisaj
ulei pe pânză
38/54 cm, inv.755

NICOLAE DĂRĂSCU
Casă la ară
ulei pe carton
49,5/61,5 cm, inv.475

NICOLAE DĂRĂSCU
VENEȚIA
ulei pe pânză
65/54,5 cm, inv.769

CAMIL RESSU
Înmormântare la țară
ulei pe carton
62,5/76 cm, inv.731

CAMIL RESSU
Strengarul
ulei pe carton
100/70 cm, inv.151

CAMIL RESSU
Tărănci
ulei pe carton
64/46,6 cm, inv.168

CAMIL RESSU
Peisaj de iarnă
ulei pe pânză
65/81,3 cm, inv.492

IOSIF ISER
Balerină, 1940
ulei pe pânză
61,5/39 cm, inv.3993

IOSIF ISER
Odaliscă
ulei pe carton
46/38 cm, inv.812

IOSIF ISER
Nud
ulei pe pânză
64,5/39 cm, inv.3996

LUCIAN GRIGORESCU
Vănat
ulei pe pânză
50,5/65 cm, inv.496

LUCIAN GRIGORESCU
Peisaj
ulei pe carton
47,2/63,6 cm, inv.3346

THEODOR PALLADY
Natură moartă cu gutui
ulei pe carton
60/49,5 cm, inv.768

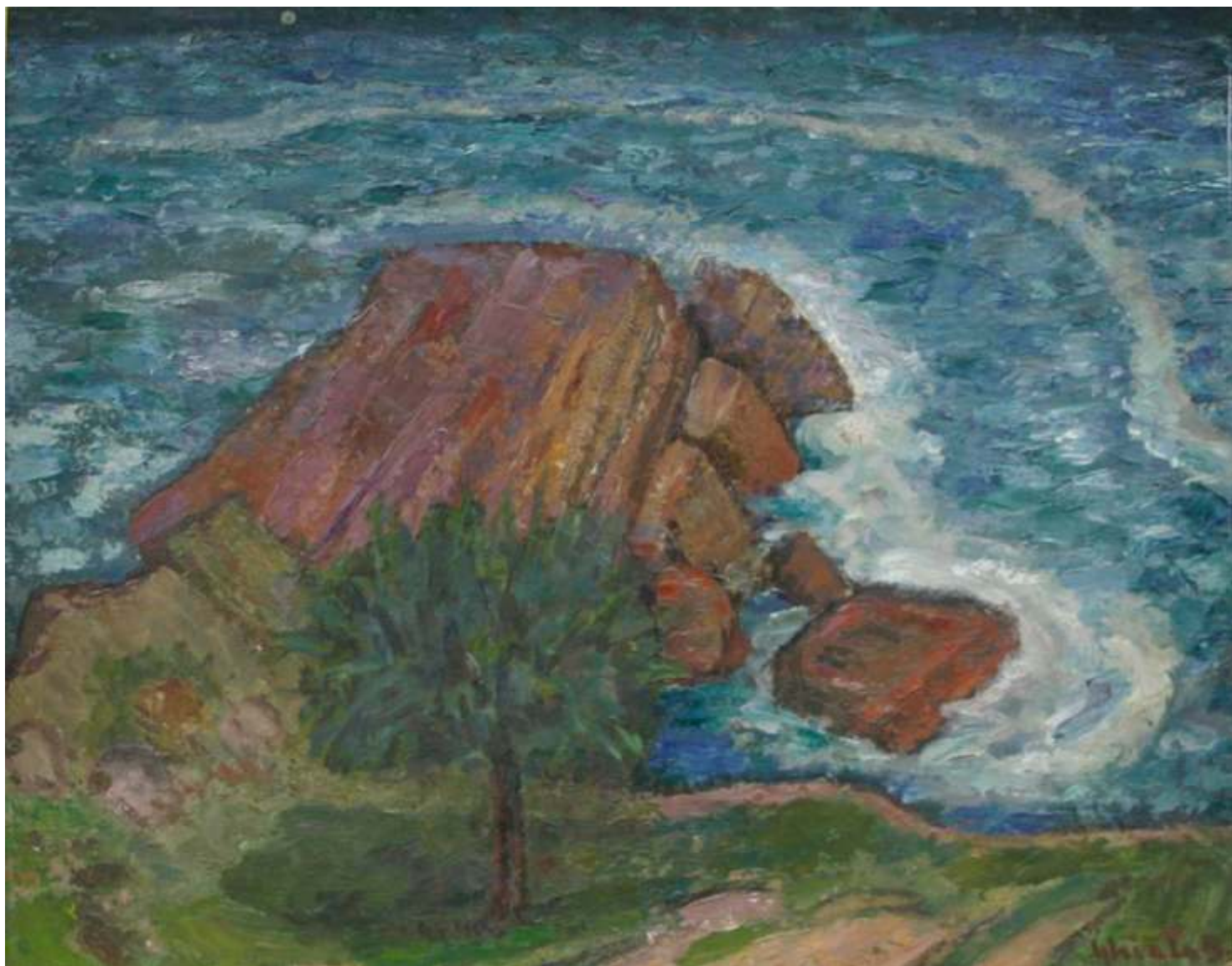
DUMITRU GHIAȚĂ
Amurg, 1957
ulei pe pânză
60,5/49 cm, inv.781

DUMITRU GHIATA
Bujori, 1965
ulei pe carton
60,5/49,5 cm, inv.513

DUMITRU GHIATA
Natura moarta cu cap uni, 1965
ulei pe carton
49,6/61 cm, inv. 515

DUMITRU GHIATA
Peisaj marin
ulei pe carton
48/60,5 cm, inv.512

M. H. MAXY
Compoziție, 1966
ulei pe carton, colaj
100/70 cm, inv.2492

HANS JANOS MATTIS TEUTSCH
Lini?te
Ulei pe pânză
60 / 49 inv. 3355

M. H. MAXY
Nud culcat
ulei pe pânză
45/55 cm, inv. 3345

HANS JANOS MATTIS TEUTSCH

Compozi?ie
Ulei pe pânză
34 / 24 inv. 3356

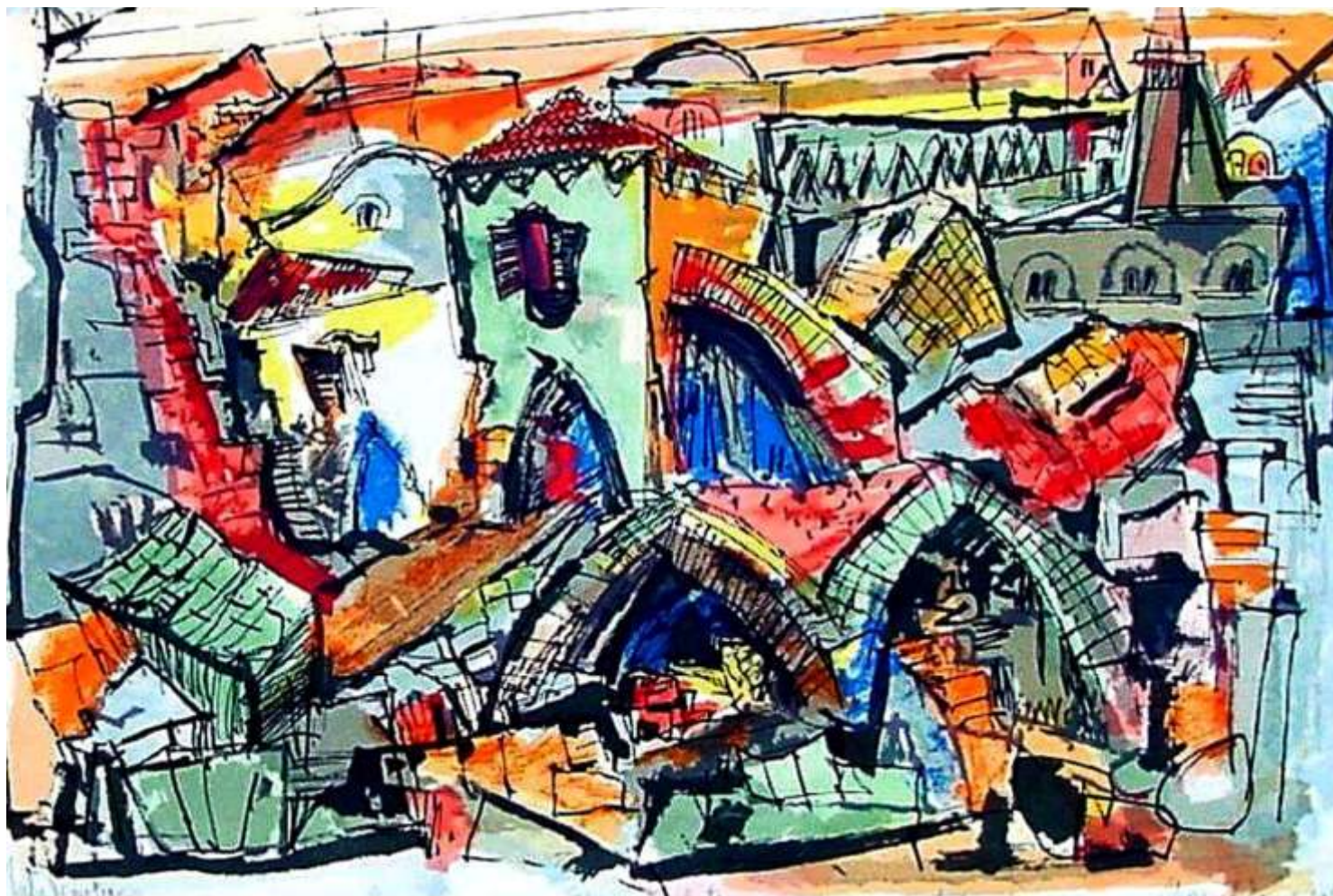
HANS JANOS MATTIS TEUTSCH

Flori suflete ti
ulei pe carton
36/30 cm, inv. 3357

HANS JANOS MATTIS TEUTSCH

Compozi?ie
Ulei pa pânză
200 / 89 inv. 3354

MARCEL IANCU
Jafa demolată
acuarela, tu^o pe hârtie
54/38 cm, inv.3647

VICTOR BRAUNER
Portretul lui Ilarie Voronca,
1925
ulei pe pânză
80/60 cm, inv.3034

LUCIA DEM. BĂLĂCESCU
Bucureșteancă 1939
Ulei pe pânză pe carton
82 / 72 inv. 2087

MICHAELA ELEUTHERIADE
Peisaj citadin
ulei pe pânză
33/75 cm, inv.4122

MARGARETA STERIAN
Cortegiu fantastic
ulei pe pânză
58/75 cm, inv.3514

CORNELIU MIHAILESCU

Peisaj italian
ulei pe carton
67/83 cm, inv.3648

ION ŢUCULESCU
Amintire policromă
ulei pe carton
70 / 50 cm inv. 1167

ION TUCULESCU
Duet
ulei pe carton
50 / 71 cm inv. 20401

ION TUCULESCU
Viziune
ulei pe pânză
100/81 cm, inv.1166

ION TUCULESCU
Totem albastru
Ulei pe hârtie pe carton
71 / 49 cm inv.2039

HENRI H. CATARGI
Natură statică cu struguri, 1971
ulei pe carton
61 / 80,5 cm, inv.2496

HENRI H. CATARGI
Natură statică cu plantă și carte, 1956
Ulei pe carton
76 / 95.5 cm inv.3881

ALEXANDRU CIUCURENCU
Natură statică cu flori
ulei pe pânză
50/61 cm, inv.3488

ALEXANDRU CIUCURENCU
Peisaj la Mogoșoaia
ulei pe pânză
50,5/61 cm, inv.498

CORNELIU BABA
Călătoreasa, 1980
ulei pe pânză
92/73 cm, inv.4038

CORNELIU BABA
Nud culcat
ulei pe pânză
39,5/49,5 cm, inv. 4039

MARIUS BUNESCU
Bucurestiul de altădată
ulei pe pânză
47/55,5 cm, inv.1189

MARIUS BUNESCU
Peisaj de iarna
ulei pe pânză
60/70 cm, inv. 770

RUDOLPH SCHWEITZER CUMPĂNA

Cap de țigancă
ulei pe PFL
41/36,5 cm, inv.3640

RUDOLPH SCHWEITZER CUMPANA

Carieră de nisip
Ulei pe carton
49,5 / 65 cm inv.785

RUDOLPH SCHWEITZER CUMPANA

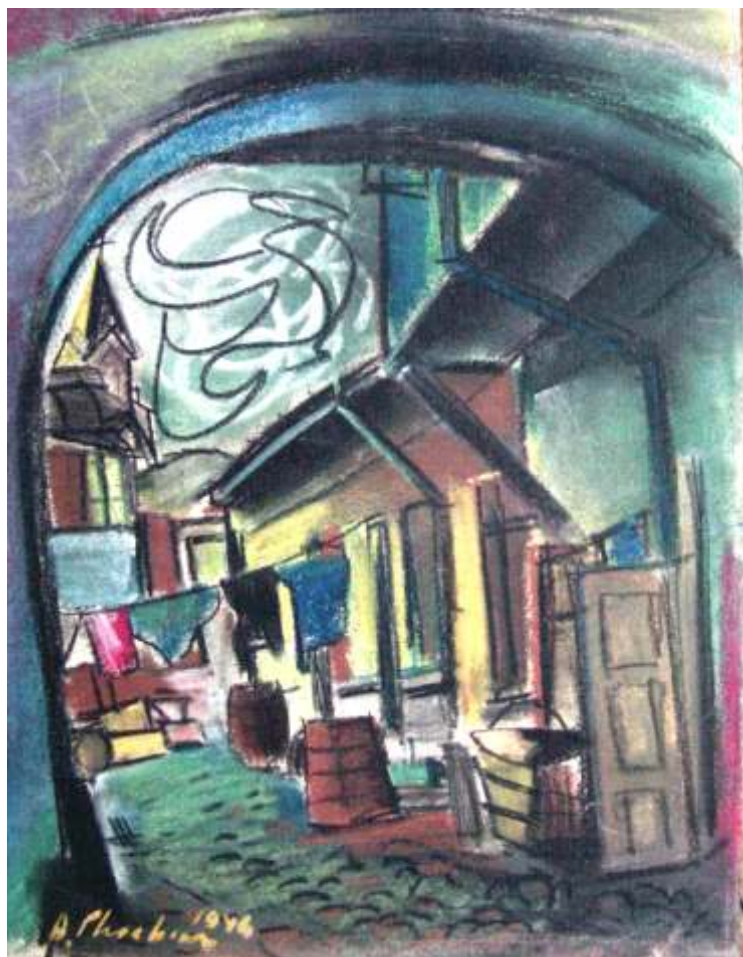
Natură statică cu sticlă
Ulei pe carton
46 / 36 cm inv. 456

ALEXANDRU PHOEBUS
Casa veche în București 1953
Gua a
34 / 25 cm inv. 1555

ALEXANDRU PHOEBUS
Curte la mahala, 1946
Pastel
39 / 30 cm inv. 1552

AUREL JIQUIDI
După bal
Ceracolor
50 / 35 cm inv. 494

AUREL JIQUIDI
A teptare în parc
Creion colorat
32,5 / 24 cm inv. 520

Gheorghe Anghel
Cap de femeie, 1951
Bronz
40 / 20 / 31 cm inv. 827

Oscar Han
Pe gânduri, 1928
Bronz
49 / 38 / 39 cm inv. 911

Ion Jalea
Cădere, 1915
Bronz
44 / 26 / 25 cm inv. 499

Ion Irimescu
George Enescu, 1955
Bronz
64 / 57 / 56 cm inv. 1351

Irina Codreanu
Portret - Eileen
Alamã
39 / 21 / 24 cm, inv.

Mihaela Petreanu
Jeanne d'Arc
Alamã
39 / 10 / 31 cm, inv. 1650

Organizare expozitie: Mariana Tomozei Coco?
Conceptie catalog: Mariana Tomozei Coco?
Tehnoredactare computerizata: Mariana Tomozei Coco?
Foto prelucrare computerizatã: Ionu?Boczar
Tipar:

Director:
Dan Basarab Nanu

MUZEUL DE ARTA VIZUALA GALATI

2005